

Hergün

Amerika pasifik
Harbinin nasıl
Baş adığını
Aydınlatırken

Ekrem Uşaklıgil

Amerika Cümhurreisinin kongreye gönderdiği rapor ile, eğer bir fayda varsa, Uzaksark muharebesinin hangi şartlar altında başlamış olduğu meselesi tamamen aydınlanmıştır.

Geçen durum üzerine 1941 serpen Amerikadır.

Japon projektörü de tabii gecikmeyecektir. Fakat aydınlık nereden gelirse gelsin olayın değişimiyeceği belidir.

Tarih Japonya'yı saldıran olarak kaydedecek, Amerikayı da nefsi ko ruma durumunda görecek.

Amerika Cümhurreisi de bunu böylece kaydetmiştir.

Saldırıdan önce olup biten hâdiselere gelince, Mister Roosevelt raporundan anlıyoruz ki, Japonya Çin Hindistanına yerleşmeye başladığı sıralarda Amerika ile konuşmak istediğini gösteriyor. Böyle bir anlaşma için Mister Roosevelt binlerce kilometrelik uzun bir yolculuk yapmanın şüphesiz yüklenmeye hazır. Fakat daha önce prensipler üzerinde bir uyuşma yapılmaması gerekli görüyor ve böyle bir uyuşmanın imkânsız olduğunu görürce yolculuktan vazgeçiyor.

Anlıyoruz ki, bu teşebbüsler Prens Kontoye'nin birinci ve ikinci kabineleri zamanındadır, uğraşmadan netice çamuruna Japonya'da işlediği diplomatik elinden çıkararak askerinin eline geçiyor. Prens Kontoye'nin giderek yerine Tojo'nun geldiğini görüyoruz.

Tojo hazırlanmak için vakit kazanmaya lüzum görür, yoksa memleketinin umumi efkârını tatmin için onuncu bir anlaşma teşebbüsü mü yapmak istedi? Bu nokta üzerinde Amerikalılarla Japonların hiçbir zaman birbirleriyle mutabık kalamayacaklardır. Her neyse, hikâyenin bu kısmında sözü tekrar Amerika Cümhurreisine verelim:

Mister Roosevelt'ten öğreniyoruz ki, Japonlar Tojo kabinesinin hususi surette göndermiş olduğu fev kâlade sefir vasıtasıyla 20 İkinci Ocak'ta yeni bir müzakere kapısı açarak Amerikadan iktisadi abluka, yı kaldırmasını ve Çine yardım yapmaktan vazgeçmesini istiyorlar. Amerika ortaya bir karşı teklif çıkararak iki tarafın Pasifikte görüşmek istediğini bildirdiklerini tesbit etmelerini, bu yapıldıca Japonların Çinden ve Çin Hindistanından yavaş yavaş çekilmelerini, bu şart ile de iktisadi ablukanın kaldırılacağı söylüyor.

İşte barut fıçısına kıvılcımı götüren hâdise budur.

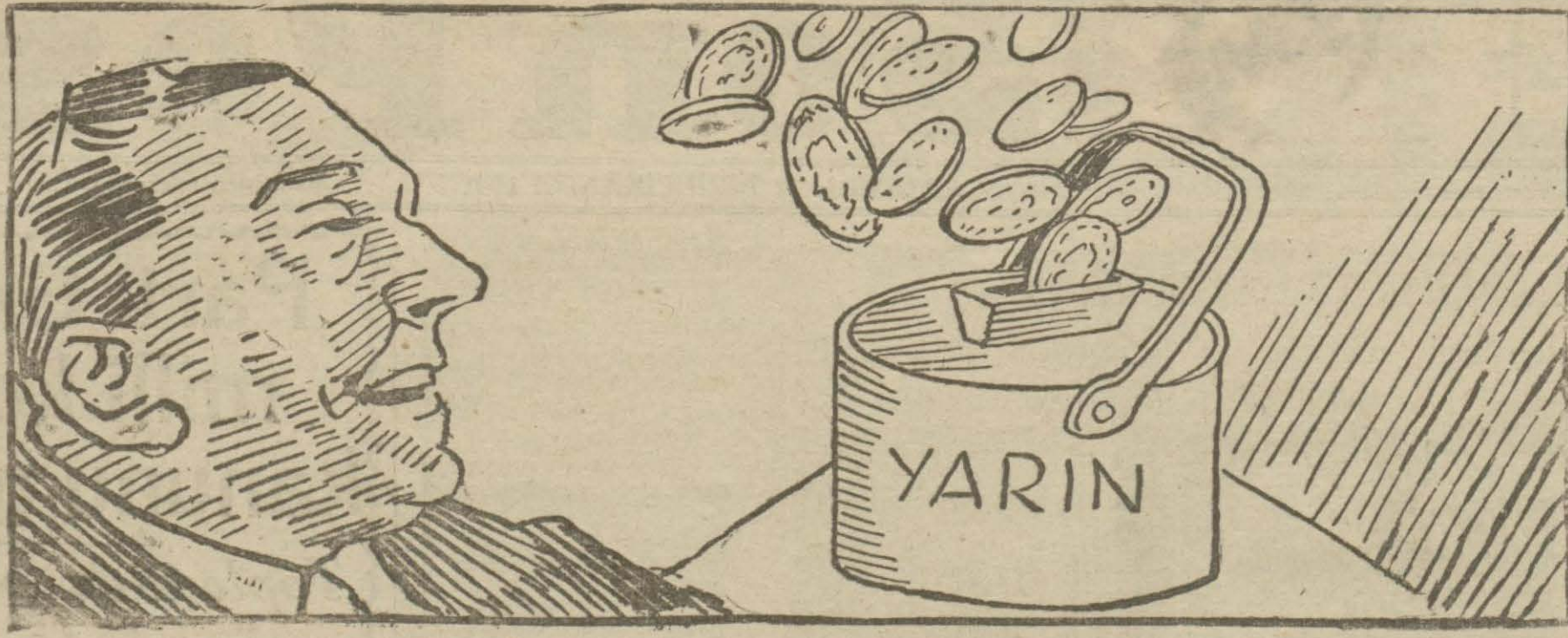
Konuşmanın geçirdiği safhalar resmî dilde ilk defa olarak anlatılmış olmasına rağmen Mister Ruzvelt'in raporundan yeni birşey öğrenmiş değiliz. Bütün bunları sızıntı haber şeklinde ötedenberi işittik. Mister Roosevelt'in raporunun kıymetli bilgilerimizi tevsiik etmiş olmasından.

Elde bulunan bilgi ile kimin haklı, kimin haksız olduğunu araştırmak mümkün. Fakat bahis mevzu olan hak değil; menfaat, biraz da zaruret. İki devlet arasında Pasifik kadar geniş bir uçurum vardı. Prensler üzerinde münakaşaya girişmekten çekinelim. Yere, zamana ve menfaata göre eğrilip bükürdüklerini çok gördük, uçurumu iki tarafın yaşama zarureti açmıştır. Amerika başlıca servetini yapan Asya piyasasından elbette vazgeçemezdi. Japonya'nın bütün Asyaya hakim olmak yolunu tutmasını elbette hoş görmezdi. Fakat öbür taraftan fazla nüfusunu dünyanın başka taraflarına mühacir olarak göndermekten menedilen Japonya'da kıstı adası üzerinde elbette yaşayamazdı.

Amerika - Japonya müzakerele-

Resimli Makale:

Hem bugünü düşüneceğiz, hem de yarını

Bazıları yalnız bugünü düşünürler, yarını ihmal ederler, bazıları ise hep yarın için yaşayarak bugünü olurlarına bağlarlar, her iki kısmın yaptığı da hatadır.

Bugünü yaşamak ve mümkün olduğu kadar iyi yaşamak, yarını da bugünden iyi yapmak düşünceğimiz ilk noktadır, istikbal programını bugünü ihmalmeden yapmalıyız.

Şehir Haberleri

Dört kadının ağızlarını tükayarak paralarını çalan hırsızlar

Kadıköyünde bir gece yarısı cereyan eden soygunculuk hâdisesinin faileri yakalandı

Bir müddet evvel Kadıköyünde oturan Meliha, Muazzez, Müeyyed ve Zariye adlarında dört kadın bir gece misafirlikten evlerine dönerken üç meşhul şahsın hücumuna uğramışlardı.

Bu adamlar, neye uğradığını bilemeyen kadınları yere yatırmışlar, ve bağırmasınlar için de ağızlarını tükadıkları sonra içlerinde mühim miktarda para bulunan çantalarını aşırıp kaçmışlardı. Zabıta kışa bir teklifi müteakib dün bu üç şahsı meydana çıkararak kendilerini yakalamıştı.

Orhan Zakir ve Hâşim adındaki soyguncular dün Emniyet Müdürlüğüne getirilmişler ve burada suçlarını itiraf etmişlerdir.

Haklarındaki tahkikat evrakile üç suçlu da dün Müddeiumumiliğe teslim olunmuştur.

Vali şubelerden 15 günde bir izahat alacak

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar bütün vilayet ve belediye şubeleri müdürlerine bir tamim göndererek, her şube amirinin şubesine aid faaliyet hakkında 15 günde bir kendisine izahat vermesini bildirmişti.

Francalılık un miktarı artırılacak mı?

Şehrimizde hastaların francala ihtiyacı için günde 25 çuval francalılık un verilmektedir. Ancak son zamanlarda ihtiyaç artmış olduğundan belediye daha on çuval un verilmesi hususunda Toprak Mahsulleri Ofisine müracaat etmiştir. Ofis fazla un verilip verilmemesi hususunda henüz bir karara bağlanmamıştır.

Kongreye davet

Türk musikisini koruma cemiyetinin, Ekseriyet hâsıl olduğundan yapılmayan kongremiz 20/12/1941 tarihine tesadüf eden öntümüzdeki Cuma martesi günü saat on beşe tehir edilmiştir. Mezkûr günde sayın üyeleri mizin Şehzadebağında Letafet apartmanındaki merkezimiz her halde teşrihi önemle rica olunur.

rinin gerginleştiği günlerin birinde bir taraf bir lsviçre gazetesi uyuşabilmek imkânlarından bahsederken geniş toprağa malik büyük devletleri kapitalistlere benzettiğini hatırlıyor. Başkalarının çektiği sıkıntıya kolaylıkla tahammül edebilirler, diyor. Benzetiş bu noktada kalsa eksik olur, toprağı da, çok fakir olan büyük devletlerin kendilerinde doymak bilmez bir iştiha gördüklerini de bu söze eklemeliyiz. İki tarafın üçüncü devletlere yapılmış taahhüderine rağmen bir anlaşmaya varmaları belki mümkün olabilir. Fakat itidil ile ölçü bulunamadı ve işte muharebe ebedilemek istidadı göstererek bütün dünyaya yayılmış bulunuyor.

Ekrem Uşaklıgil

Tüccarın ihtikâr mücadelesine yardım etmesine mani olmak isteyenler varmış!

Son zamanlarda, hükümetin ihtikâr karşı artan mücadelesine müvaziri olarak giriştikleri söylenmektedir. Bu menfi hareketin neticesi olarak da toplantiya gelen tüccarların sayısının gittikçe azaldığı ileri sürülmektedir. Evvelki toplantılara iştirak eden tüccarların sayısı 46'yı bulmuşken son günlerde yapılan içtima ancak 16 kişi gelmiştir. Birlik kurmak fikrini samimiyle yetin baltalamasını isteyen gene ticaret âlemine mensub bazı kişilerin el altından faaliyete başla-

yarak tüccarlar arasında menfi propagandaya giriştikleri söylenmektedir. Bu menfi hareketin neticesi olarak da toplantiya gelen tüccarların sayısının gittikçe azaldığı ileri sürülmektedir. Evvelki toplantılara iştirak eden tüccarların sayısı 46'yı bulmuşken son günlerde yapılan içtima ancak 16 kişi gelmiştir. Birlik kurmak fikrini samimiyle yetin baltalamasını isteyen gene ticaret âlemine mensub bazı kişilerin el altından faaliyete başla-

Sürpagotaki arsalar dünden itibaren satılmağa başlandı

Belediye tarafından asrı bir mahalle haline getirilecek olan Sürpagot mezarlık sahasının satışa çıkarıldığı yazılmıştır. Sahabın birinci bölümündeki 800 metre murabbaik kısım dün belediye daimi encümeni tarafından metre murabbaik 153 liraya satılmıştır. Burada yapılacak inşaat belediyenin tesbit edeceği şartlar dahilinde olacaktır.

"Hamlet", davası bugün

San'at ve adliye hayatımızda bir hâdise teşkil eden Hamlet davasına aslıye 1 inci cezada bugün de devam edilecektir.

Bugün dava etrafında ehli vukuf heyetinin verdiği rapor okunacağından, bugünkü celseye hususi bir ehemmiyet verilmektedir.

İstanbul'da demir verilecek

Hükümet, Dahiliye Vekâleti emrine 200 bin ton demir vermiştir. Bu demirlerin bir kısmı halkın araba tekerleği demiri ihtiyacına, bir kısmı da vilayet ve belediyelerin zru ihtiyaclarına tahsis olunacaktır.

Dahiliye Vekâleti vilayete bir tezkere göndererek ne kadar demire ihtiyacı olduğunu sormuştur. Vilayet ihtiyacı miktarını tesbit etmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Geçen akşam, bir arkadaşın aklına, na emmiş, bara gitmeğe kalkmış. Kendisine ilk dostu da katibinca, hep beraber Beyoğlunda vasat bir bara girip oturmuşlar. Oturmadan evvelki halli de hikâye edelim. Bar, da içki pahalıdır, diye dışarıda biraz da kafaları dumanlamışlar, bu noktaya bilhassa kaydetmek lâzım. Zira, oturur oturmaz şampanya ismarlamaları için mutlaka böyle bir seminin hazırlanması lâzım. Tari, feye bakmışlar şampanya 15 lira,

Pahalı sayılmaz. Başka yerde en az 25 kâgıda kıymak leab eder. Üç arkadaş kemali âfiyette şampanyaları, ni işmişler, eğlenmişler, dans etmişler. Çikacaklarına yakın, evvelki içtikleri demokrat içki ile bilhahare aldıkları aristokrat içki şampanya, midelerinde kavga çıkardığı için, bastırılmış birer kavbe istemişler. Hesap gelmiş. Bir de ne bakmışlar şampanya en lüks, en pahalı içki olduğu halde 15 lira iken, üç kavbe 6 lira değil mi?

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sakladıkları etleri halka fazla fiatla satan kasablar

Kasab dükkânı açma memnuniyeti kaldırıldı, isteyen kasablık yapabilecek

Son günlerde bazı kimseler belediye mürcatına muhtelif semtlerde yeni kasab dükkânları açmak hususunda müsaade istemişlerdir. Belediye yeni kasab dükkânları açılmasına hususundaki memnuniyeti kaldırmış ve istenen müsaadeyi vermiştir.

Diğer taraftan bazı kasabların dükkânlarında et bulunduğu halde müşterilere et olmadığını söyledikleri ve sakladıkları etleri el altından fazla fiatla sattıkları yolunda aâkâdulara şikâyetler yapılmıştır. Bu şikâyetler ehemmiyetle tetkik olunmaktadır. Kasab dükkânları bundan sonra daha sıkı bir kontrola tâbi tutulacak ve et bulunduğu habesatın kasablar hakkında milli koruma kanununun hükümlerine göre takibat yapılacaktır.

Çarpışmadan çıkan kavga

Galatada oturan Muhittin adında biri, evvelki gün sarhoş bir halde Mahmudiye caddesinden geçerken Durmuş isminde bir şahsa çarpmıştır.

Bu çarpışmadan sinirlenen Durmuşla Muhittin arasında çıkan kavga sonunda Muhittin sustalı çakı ile Durmuşu vücudünün müteaddid yerlerinden ehemmiyetli surette yaralamıştır.

Yaralı tedavi edilmek üzere hastahaneye kaldırılmış, Muhittin yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

RADYO

ÇARŞAMBA, 17.12.1941

7.30: saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar (Pl.), 8.15: Evn saati, 8.30: Müzik (Pl.), 12.30: saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 12.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 19.25: Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 19.45: Radyo çocuk klübü, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma, 19.55: Şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Karışık şarkı ve türküler, 21.30: (Posta kutusu), 21.45: Riyaset-i Milliye bandosu, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.)

İLÂN TASHİHİ

Gztemizmin 13/12/941 tarihli nüshasında neşrolunan İstanbul Şahhi Müesseseler Arttırma Eksiltme Komisyonunun eczayı tıbbiye alımı hakkındaki ilânında eczayı tıbbiye'nin miktar 93 kalem olarak yazılacağı yerde sehvnen 124 kalem olarak gös terilmiştir. tashih olunur.

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada) mislerdir. Diğer taraftan Japonlar da şimdiye kadar batırdıkları veya hasara uğrattıkları Amerikan İngiliz harb gemileri tonajının 250.000 e bağığ olduğunu ilân etmişlerdir.

Uzakdoğudaki duruma gelince: a - Filipinlerde Japonlar bütün gayretlerini Luzon adası üzerinde tek şif etmişlerdir. Fakat, bu adayı denizden, havadan ve karadan çok şiddetli bir suretle sıkıştırmakta olmalarına rağmen netiz bir netice alamamışlardır.

b - Japonlar Hong Kongun karada bulunan kısmını eberine geçirmişlerdir. Beyhude insan zayıflığı önlemek üzere Japonlar tarafından yapılan teslim teklifi İngiliz valisinin reddetmiş olmasına rağmen Hong Kongun ada kısmının da son saatlerini yaşamakta olduğu muhtelif haberlerden anlaşılmaktadır.

3 - Japon tazyiki Malaka yarımadası sahasında da kırk sekiz saat evveline nazaran biraz daha artmış bir haldedir. Ve Malaka yarımadasının cenub bölgesine çıkartılan Japon kuvvetleri İngiliz zırhlı tümenini mağlûb ederek bir miktar mâzeme iktinam etmişlerdir. Bzzat Sngapur, Japon hava kuvvetleri tarafından bombardıman edilmektedir. Bununla beraber İngiliz imparatorluk kuvvetleri, Malaka yarımadası üzerindeki İngiliz topraklarıyla Siam topraklarını avıran hududun doğu ve batı sahillerindeki Koto Baru ve Kedah bölgelerinde hava kuvvetlerinin de müzaheretinde Japon kuvvetlerinin ilerlemelerini metanelle tehire uğrattıklarıdır. Malaka yarımadasını en şimalde Birmeny topraklarıyla birleştiren Kra berzahına çıkması olan Japon kuvvetleri ise Birmanya hududunu tecavüz ederek bazı muvaffakiyetler elde etmişlerdir.

2 - Sovyet Rusya'da vaziyet: Almanların Moskova çevresinde ısera etmekte oldukları geri çekilme hareketi ilk günlerde yürütülen tahminlerin çok üstünde bir genişlik almıştır. Sovyet karşı tazyiki de öleştürülmüş bir hızla devam etmektedir. 13 ve 14 Birincikânun tarihli Sovyet tebliğlerinde de bildirildiği üzere çok ehemmiyetli kasaba ve şehirler tekrar Sovyet knta'arının işgali altına geçmiş ve Almanlardan yeniden bir hayli mâzeme iktinam edilmiştir.

Sovyetler bu karşı taarruzlarını esnâz zamanda büyük stivari kütüpheleri Moskova ölümlüğü ordularının kanadlarından Alman knt'alarının yan ve gerilerine düşücl hareketlerle mezcederek yapmaktadır ve büyük ölçüde stivariye malik olmanın ve kıs vâzıvâzı almak üzere muayyen bir hâle çekilmek zaruretinde kalan Alman kuvvetlerini harpalamaya devam etmektedir. Sovyet askerlerinin kıt baktından binnisbe daha iyi güdülmesi, onlara bu hareketleri daha kolaylıkla ısera edebilmek imkânını vermektedir.

Alman ordusunda bundan evvelki harbe Ruslar kadar değışle bile gene mühim miktarda stivari vardı. Fakat, bilhahare ve Sovyetlerin mühim stivari kütüphelerini muhafaza etmiş olmaları, na rağmen bunların hemen hepsini motorize bir hale koymuşlardır. İşte, şimdi bu hareketlerinin encamını çekmekte, motorün donarak işlemediği ve motorü vastaların yollar haricinde hattâ orta kalınlıkta buz tabakalarını da ezerek battığı şiddetli Sovyet kış emnasında tabii birer motor olan askerlerin faaliyet gösterdiğini ve bunlarla teşkil edilen stivari tümenleriyle bir taraftan sıratlı takibier yapıpken bir taraftan da durumuna icabına uyacak yeni şiklet merkezlerinin sıratlı teşkil edilmiş olduğunu görülmüştür. Şimdi bu mühim noksanı piyade birlikleriyle telâfiye uğrattıklarıdır.

Sovyet tebliğlerinde zikredilen rakamlar sayed mübalâğalı değışle Almanların kısa bir zamanda vermiş oldukları insan ve mâzeme zayıflığına ağır diye tavisif etmek yanlısı olmaz. İnsan zayıflığından bir kısmının şiddetli soğuktan ıleri gelmesi melhus olduğu gibi mâzeme zayıflığının da gerive götürülmüşlüğü cihetle mürettebatı tarafından terk ve tahrib edilmek mecburiyeti dolayısıyla husule gelmiş bulunması muhtemeldir.

3 - Şimali Afrika'da:

13 ve 14 tarihli karşılıklı tebliğlerden bir derceye kadar anlaşılacağına göre General Rommel, kuvvetlerinin büyük kısmı ile Tobrukun 60 kilometre garbande ve Bomba koyu sahilinde kân Gazale ve civarına çekilmiştir ve İngiliz imparatorluk kuvvetleri de kendisini baki ile iribatını keserek Derne ve Cebel el Ahdar üzerine atacak ve buna göre geniş bir çember altına alacak şekilde takib etmişlerdir. Sollum ile Bardia etmiş İngilizlerin sıkı muhasarası altındadır.

Şimdi şöyle bir sual sormak tam yerinde olacaktır: Acaba, Sollum ve Bardiyayı şimdiye kadar geniş mik yasta hava yolundan işe ve şimal eden Mihver başkomutanlığı onları, ağır silah ve mâzemelemleri tahrib suretile gene aynı hava yolundan kısmen olsun kutaramıyacak mı?

Gene acaba General Rommel'in Derne ve Cebel el Ahdar doğru çekilmeğe çalışmaktan maksadı nedir? Böyle bir çekilişle kendisinin İngilizlerce nihayet Derne - Cebel el Ahdar - Bingazi bölgesinde sıkıştırılacağını bilmez mi? Yoksa, batı istikametinden ve Cebel el Ahdar cenubundan yeni bir Mihver kuvvetinin gelmesine mi intizar ediyor ve o kuvvetle ahenkli bir hareket mi düşünüyor? Biz, bu hususlar hakkında bir şey söyleyemeyiz. Fakat, çok yakın hâdiseler bunları meydana çıkaracaktır. K. D.

EDEBİYAT

Rus edebiyatının dilimize çevrilen meşhur bir eseri daha: "Budala,"

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Son yıllarda, Rus edebiyatının en meşhur eserleri, sırasile, dilimize çevriliyor. Bu sert ve şimal edebiyatı çeşni, XIX uncu asırda Fransada olduğu gibi, fazla ve oldukça marazi bir tesir icra etmedikçe, cihan edebiyatının şaheserleriyle kütüphanesini zenginleştirmesi lâzım gelen (Türk edebiyatı için de hiç şüphesiz büyük bir kazanç sayılabilir.

Maruf Rus romancıları arasında muhakkak ki, Dostoievsky, en başta bir mevki işgal edenlerdendir. Eserlerinden bir kısmını, asından, yani rusçasından, Hasan Ali Ediz türkçeye çevirmişti. Haydar Rifatın da aynı müelliften ve tabii fransızcasından bir iki tercümesi vardır sanırım. İşte bunların arasında, bu defa da, Avni İnsel ile İhan Arkant, «Budala» yı, Haydar Rifat gibi fransızcasından tercüme ederek karışıyorlar. Bu gayretleri tebrik ederim. Ancak, ellerindeki fransızca metnin kat'î sıhhatine ne derece inanabilmişlerdir ve acaba bu tercüme, birkaç fransızca tercümesini mukayese ederek mi yapmışlardır, bu rasını tayin edemiyorum. Zira, tercüme pek güç olan Rus muharrirlerinin herhangi dile çevrilen nüshalarının, da, rusça bilenlerin pek çok hatalar bulduklarını her zaman işittim. Ben yalnız bu eserin E. Melchior de Vogüe tarafından fransızcaya yapılan tercümesinde - ki, garib tesadüf, bu iki cildi de bana, on yıl evvel, gene dostum Avni İnsel hediye etmişti - bizim iki genç mütercim'in tercümeleri karşılaştırdım. Tabii, bütün sayfalarını tetkike vakit ve imkân bulduğumu iddia edemem, ancak rastgele karıştırdığım sayfalarda tercüme cihetinden biraz aceleyle gelmiş hükümlerinden imhalelere rastgeldiğimi söylemek mecburiyetindeyim. Meselâ birinci cildin daha ilk sayfasında «Sis tabakası o derece kesifti ki...» deniyor. Acaba «Sis o kadar kesifti ki...» demek daha doğru olmaz mı idi? «Tabaka» yı ilâveye neden lüzum hissetmiş? Gene bu sayfada şu cümle «Vagonun pencerelelerinden demiryolu-

lunun sağ ve solunun on adım ilerisinde öteberi seçmek imkânı yoktu.» Avni İnsel'de, Vogüe'nin tercümesinden, bana hediye ettiğinden başka bir takım daha mevcut olduğunu bildiğimden - çünkü kendisi söylemişti - kıymetli arkadaşı ile müşterek tercümesine bu fransızca metni esas aldıklarına şüphem yok. Bunun için, ben gene bu fransızca metne bakıyorum ve şu cümleyi okuyorum:

«..... à droite et à gauche de la voie ferrée il était difficile d'apercevoir quelque chose par les fenêtres du Wagon.»

Görülüyor ki fransızcasında ne beş adım, ne on adım diye bir kavim yok. Sonra, «öteberi» ne demek oluyor? Bunun türkçesi «bir şey» yahud «hiç bir şey» değil midir? Öteberi deyince, eşya veya erkak akla gelir! Meselâ: «Eve öteberi aldım!» gibi... Tercümede, her şeyden evvel, türkçenin bu hususiyetlerini düşünmek lâzım gelmez mi? Evet, her şeyden evve. sive ve li-san an'anesi... Türkçe metnin cümlesindeki «pencerelerinden de» diyerek kelimenin sonuna bir «de» yahud «da» hi ilâvesindeki sebebi de anlıyamadım. Aslında böyle bir tekid yok!

O halde bu cümleyi, doğru olarak, türkçeye şöyle çevirmek pekâlâ mümkündür ve bunda hiçbir güçlük te yoktur:

«Vagonun pencerelelerinden demiryolunun sağında ve solunda bir şey görülebilmek (yahud seçebilmek) imkânı yoktu.»

97 inci sayfada, Adela'd, prense «sözünüze devam edin» diyor, türkçeye «başlayın» diye nakledilmiş. Arada ki farkı izaha bilmem ki lüzum var mı?

392 inci sayfada bir cümlelerin tercümesi şöyle:

«Yaz Bahçesinin peykelerinden biri, ne, bir ağacın yanına oturmuş olan prens bu şekilde mülahazalarda bulunuyordu.»

Doğrusu şöyle olmalı idi: Yaz Bahçesinde bir ağacın altındaki kanapeye oturmuş, böyle düşüncelere dalmış görünüşüyle, yahud: böyle düşünüyordu»

Burada şunu itiraf edeyim ki, bu bir kaç cümleyi tenkid ederken, sadece, tercüme hususundaki hemen hiç birimizin tamamen kurtulduğumuzu iddia edemiyordum. Bana, bu işde biraz fazla aceleci davranıyoruz gibi geliyor. Daha yavaş ve tashihten yorumlayarak çalışsak - hatta kitabın çizilen kolonları üstünde bile - öyle sayıyorum ki, nisbeten daha mükemmel tercüme nümuneleri ortaya atabileceğiz. Bilhassa Avni İnsel ve İhan Arkant gibi kıymetli mütercimlerimizden bunu istemek, bunda ısrar etmek fazlasıyla hakkımızdır.

İzah edemediğim bir nokta daha var: fransızca metinde Elizabeth Prokofievna ismi, tercümeye Epanşin hanım'a çevrilmiş? Doğrusu buna hayret ettim.

Bâri gözüme çarpan bir hatayı dsha işaret edeyim. Romanın bir yerinde, böyle bir vaziyete hazırlanmaksızın yerine «hızır edilmeksizin» tâbir kullanılmış. İhzar edilmek, hiç şüphesiz burada kullanılmaz. Bu tâbir, daha ziyade, akla, varakolu, polis müdürü, günü, hâsılı tevkif edilmeği getirir ve bilhassa o manada kullanılır.

Maamafih, böyle ufaktefek hatalar bir tarafa bırakılırsa, iki genç mütercim'in himmetini takdir etmemek te haksızlık olur. Koskoca iki cildi bu defa biraz acele tercüme mecbur kalmışlarsa bile, herhalde gene, tercüme kütüphanemiz hesabına çok iyi bir hizmet ifa etmişlerdir. Yalnız gönlü şunu istiyorum: Eserin ikinci tab'ında, yeni baştan bütün sayfaları tekrar gözden geçirinler, emnim ki düzeltecek çok şey bulacaklardır. Hatta, şunu da itiraf edeyim ki, ben kendim de bu aralık böyle bir işle uğraşmak tayım. Tercüme ettiğim romanlar arasında en çok beğenilen, hattâ bazı antolojilere bazı parçaları iktibas edilen Graziella tercümesini bu defa tekrar gözden geçirdiğimde, değişikliği lâzım gelen haylice cümlelere rastladım. Şimdi bunları, düzeltmekten haz

(Devamı 4/1 de)

Söz Arasında

Yeni ve korkunç bir silâh: Alev saçan makine

Dünyayı yerinden sarsmakta olan bu harbe alev saçan makineler harp meydanlarında pek büyük rol oynamaktadırlar.

Alev saçan silâhın mucidi bir Alman'dır. 1906 senesinde Richard Tielder adında bir Alman sırta taşınır ilk alev saçan silâhi icad etmişti.

Bu silâhın tecrübeleri uzun sürmüştü. 1914 harbi ilân edildiği vakit bu silâh henüz tecrübe devresinde idi.

Alman ordusu bu silâhi ilk defa olarak 25 Şubat 1915 tarihinde Malancourt cephesinde Fransızlara karşı yapmış olduğu bir hücumda kullandı. Fakat bu tecrübeye umulan netice elde edilemedi.

1 Haziran 1916 tarihinde ikinci bir tecrübe yapıldı. Bu tecrübe Verdun civarında La Caillette ormanında yapıldı. Bunun için beş saat alev saçan makine ve on iki portatif makine kullanıldı. Bu makineler hücumu kalkmış olan 66 ncı Alman piyade alayına yol açıyorlardı. Bu makineler Fransızların kuvvei maneviyelerini fevkalâde bir surette sarfetti. Almanlar 60 ı sübay olmak üzere 1900 esir aldılar.

11 Mayıs 1940 tarihinde alev saçan aletlerle teçhiz edilmiş olan Alman tankları Belçikada Liege civarında Eben - Eymeal kalesinin zaptında mühim rol oynamışlardır. Tam bir sene sonra, yani 26 Mayıs 1941 tarihinde vukubulan Girid adası muharebelerinde portatif alev saçan silâhlarına büyük rol oynadılar. Giridde Malemi, Retimo, Herakliyan tayyare meydanları etrafında Yeni Zelândalı askerler ile Alman paraşütçüleri arasında vukua gelen göğüs göğüse muharebelerde bu makinelerle mücehhez bulunan Alman kışaati düşmana ağır zayıat verdirmeğe muvaffak oldu.

Sovyet Rusyadaki harbe aid resmi tebliğlerde bu silâhın Stalin hatırı üzerinde, Leningrad ve Odesada kullanılmış olduğunu, Kiev şehri

sokaklarındaki muharebelerde bundan büyük istifadeler temin edildiği zikredilmektedir.

İster sabit, ister portatif olsun, alev saçan silâhlar aynı prensip üzerine imale dilmektedir.

Bu silâh iki kabdan mürekkebirdir. Birinde petrol, veya mazot, veya ya kreosot misillü hydrocarbure'ler vardır. Diğerinde ise tazyik altında bulunan bir gaz bulunmaktadır. Bu gaz alekser «azote» dir. Tazyik altında bulunan gazın vazifesi mayii

bir boruya doğru fıskırtmaktır. Süpop açılınca azot, ucunda bir pulverizatör bulunan bir boruya petrolü fıskırtmaktadır. Bu aleti kul-

lanan asker buna ateş vermekle işe başlar.

Modern ve portatif bir alev saçan makine 35 metre mesafeye kadar alev saçmaktadır. Alev saçma müddeti 30 ilâ 40 saniye kadardır.

1910-1916 senesi muharebelerinde kullanılmış olan sabit alev saçan silâh bugün terkedilmiş gibidir.

Fakat bu silâh tanklara takılmıştır. Bunu ilk defa tanklara takan İtalyanlardır.

(Devamı 6 ncı sayfa)

Bilmecemiz

Bugün 6 ncı sayfadadır.

Mahmut Saimin Emirgandaki 14 yalısı

— 152 —

Emirganda merhum (Ziya) Paşanın yalısı yıkılacaktı. O sırada da üç tane kiralık yalı vardı. Biri yazınacı (Karabet) ağasının, diğeri (Haronaçin) de sahibinin de sahibi şeker ci bir Arnavuddu: Selim ağa.

Ziya Paşa yalısının enkazını alan Tatar Osman Efendi namında bir yıkıcı idi. Kendisini buldum.

— Sen Ziya Paşanın yalısının enkazını kaçta aldın? Diye sordum.

— İki yüz yetmiş beş liraya aldım! Dedi.

— Ben sana yüz eli lira kâr bulsam verir misin?

— Venir misin söz mü? Daha ne isterim.

— Al sana on beş lira kaparo. Dört yüz yirmi beş liraya ben alıyorum. Sana on beş lira kaparo veriyorum. Bir hafta sabredeceksin. Haftaya bu gün dört yüz on lira daha getirsem enkaz benim. Getiremezsem bu on beş liram yanacak.

— Muvafık.

— Yalnız bekçiye söyle. Getireceğim adamlara binayı gösterirsin.

— O da muvafık.

Tatar Osman ağa ile bu yolda bir mukavele yaptık. Yalılarım bahçeleri arasında duvar yoktu. Dördü de sıra ile boştu. Üç yıkıcı buldum. Alıp götürdüm.

— Hangisi yıkılacak? Diye sordular.

— Dördü del.

— Dördü de mi?

— Evet. Dört yalının enkazını satıyorum.

Bekçinin yanına serbest hareketim onlara asla rüşve vermedi.

— Dördüne birden ne istiyorsunuz?

— Üç bin lira.

— Çek. İki bin iki yüz verelim.

— İki bin beş yüze de olmaz.

Vur aşağı tut yukarı iki bin beş yüz liraya mutabık kaldık. Ertesi günü (Havyar) hanımındaki yazihaneme geldiler. Paraları getirdiler. Senedini yaptık. Ellerine dört anhtar verdim. Yazihaneye de bir:

— Veda! Diyerek savuştum.

Ertesi günü yalıcı Arnavudlar yanlarına daha otuz kırk kişi almışlar. Anahtarlarla kapıları açamamışlar. Arka bahçeden girmişler. Başlamışlar dört yalının camlarını çerçeveleri...

liniz yeni yahu. Yıkıcılara mı satım?

— Ağzını hayırlı aç ahbar. Daha on senelik yalıdır. Zannedersin ki sen kız günlük yeni gelindir. Yıkılmak olur?

— Yahu.. yıkıcılar yalıyı yıkıyorlar.

— Bunamışsın sen.. git kendini Bek imamına okut. Egeeriyim beni Emirgandan Kasab Karebet ağa gönderdi sersen korkmaz, okur. Yoksa korkor. Okumor.

— Sen kendini git okut. Ne olacak senki? Parana ortak mıyım? Saklamaktan ne çıkar? Yıkarsan yıkarsın. Mad senin değil mi?

— Hâlâ yıkılmaktan bahsediyor. Delisin zo? On senelik yepyeni yalı yıkılır.

— Yıkılıyor diyorum, hâlâ martaval okuyorsun.

— Kim yıkıyor?

— Seksen tane amele üstümlü. Elle, rinde kazma kürek yıkıyorlar.

— Oğlum.. paran yoksa vereyim. Daha bastırırsa maazallah tımarhaneyi boylarsın. Şuradan Bebek imamına kadar git. Beni Emirgandan Karabet ağa gönderdi, dersin. Gözüme bir takım kalabalık görünoor dersin. O seni bir nefes ederse bu şeyin kalmaz.

— Ammada eşek adamsın. Yahu ya iyi yıkıyorlar.

— Sahibin söyliyorsun?

— Yıkıyorlar yahu?

— Haydi gidip bakalım. Ne yıkıyorlar. Fakat yolda büsbütün oynatıp da sakın girtliğime sarılma. Bak meşe sopasını beraber alıyorum. Ahbab mah bab demem. Vallah başına vururum ahbar? Beş adım önde gideceksin. Ağnaorsun?

Karabet ile muhtar yalının önüne gelmişler. Karabet ağa amelenin kiremitleri indirilmekte olduklarını görünce:

— Kavuy! Bu ne.. yalıyı hırsızlar basmış. Ahbar. Polis yok. Bu ne iştir. Camları çerçeveleri aşağı almışlar. Şimdi de kiremitleri indiriyorlar. Ka bu ne iştir. Polis yok.

Karabetin bu feryadı üzerine yıkıcı Arnavudlar koşmuşlar:

— Bre kodos. Ne bağırıp duruyor sun? Ne istiyorsun?

— Ka yalıyı yıkıyorsunuz? Ka kimden izin aldınız.

— Sus brel. Biz senin bildiğin yıkıcılardan değiliz. Vallah saçlarından tutar seni şu denize sokarız. Besa mo değil ki hırsızları tutacaksınız. Bile-

tar efendi. İştiriyorsun. Kavuy! Haronaçinin de yalısını aşağı alırlar. Ka vuy.. Arnavud Selim ağanın da ocağına incir diktiler. Kavuy. Polis yok. Jandarma yok. Aman muhtar efendi. Koş karakola. Polisleri çağır..

— Bağırma be? Ne istersin be?

— Ayol. Burası benim malımdır. Bu öteki yalı Haronaçinindir. Öbürü men sur şeker tüccarı Selim Beyindir. Siz kimin malını yıkıyorsunuz. Yıkılacak yalı burada bir tane var: İşte bu: Ziya Paşanın yalısı.

— Biz dört tane aldık.

— Kimin malını aldınız zo. ah yıl regime inecek. Bir tane cam kalmamış. Bak kiremitleri de aşağı alırlar. Muhtar.. ne oturoosun. Koş karakola.

Polisler gelmiş. Yıkıcıları menetmişler. Hepsini birden karakola götürmüşler. Komiser sormuş:

— Karabet ağa, ne istiyorsun..

— Aman paşam.. öldüm komiser bey. Allah insanı hâkimsiz polissiz, hâkimsiz bir yerde bırakmasın.

— Şimdi duayı bırak da meseleyi anlat.

Arnavud yıkıcı söze karışmış.

— Vallah komiser bey, bu heraf böyle martavaleci.. yaygaracı, yaygara ile dua ile hak razanmak istiyor.

— Sen sus! Söyle bakalım Karabet ağa mesele nedir?

— Ka efendim. Komiser beyliğim. Nasıl söyliyeyim. Dükkanda oturoodum. Muhtar Efendi geldi. Yalıyı niçin yıkıyorsunuz dediyse ben muhtarı oynatmış zannettim. Yarım saat kadar çenkleştik. Meğersem öbür tarafta bizim yalıyı aşağı alırlarmış. Yalnız benin yalı.. yanında iki tane daha var. Seksen amele kazma küreklerle hücum etmişler. Ne cam kalmış, ne çerçeve kalmış, ne kiremit kalmış. Eğer muhtar görüp haber vermese idi ya..

— Sabah yalının yalnız arsasını bulacaktık.

— Sen satmadın mı?

— Ka paşam, haberim yok.

— Şimdi sen söyle yıkıcı başı bakalım. Bu yıkılmak salâhiyetini kimden aldın?

— Dört yalının mal sahibinden.

— Dört yalının mal sahibi kimmiş? İşte bir tanesi bu Karabet ağa. Bir tanesi meşhur sarraf Haronaçinin, bir tanesi Selim Beyin, bir tanesi de Ziya Paşanın. Bu dört yalı muntakamızda ayrı ayrı adamların.

— Hayır, beyim.. bu yalılar mori vallah bir adamın. Siz bilmiyorsunuz.

— Biz bilmiyoruz muyuz? Biz muntakamızı senden çok iyi biliriz.

— Hayır beyim mori vallah siz bilmiyorsunuz. Hem haklısınız.. siz yalı kimin ne bileceksiniz? Bu hırsız mal değil ki hırsızları tutacaksınız. Bile-

Son Postanın edebî tefrihası: 5

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Uşak ağır bir sesle cevap verdi:

— Şüphesiz.

Misafir bu acayib adamın sözlerinde gizli bir ima sezmeğe başlamıştı.

— Ya! Öyle mi?

Uşağın gözleri memnuniyetle parlamıştı. Gene muammalı bir sesle:

— Allah herkese iştirmek için kulak görmek için de göz vermiştir, dedi.

Bahçeyi geçmişler, evin taş merdiveni varmışlardı. O vakte kadar misafirle konuşmak için onun yanında müeyyen uşak hürmetkâr bir tavırla kapıyı açtı, onu misafir odasına götürdü.

— Buyurunuz beyim, şimdi hanımefendiye haber veririm. Bu mesele hakkında sizin bir karar vermenizden pek memnun olacağız.

Bunu söyledikten sonra kapıdan çıkmak için bir adım atmıştı. Feridun Bey eline işaret ederek alkoydu.

— Hanımına karşı çok sadık görünüyorsunuz; ben sadakatle çalışan hizmetkârlardan hoşlanırım.

— Hanımın için canımı fedaya hazırım efendim.

Sesinde inadeti, haşın bir ahenk vardı. Avukat Feridun Bey ona dikkatle baktı.

— Senin adın nedir?

— Hayri.

— Evde üç hanım var Hayri efendi, sen bunlardan hangisi için canını fedaya hazırsın?

Uşağın gözleri hayretle açıldı, dudakları kısıldı, yavaşça:

— Hangisine mi? Hangisine mi? diye tekrar etti. Fakat başka bir şey söyliyemedi. Kapının arkasında bir ayak sesi duyulmuştu. İki adam yüz yüze bakıştılar. Hayri, biraz yüksekçe bir sesle şu sözleri söyledi:

— Hanımefendi dünyanın en iyi ve en merhametli kadınıdır. Bütün hizmetçiler kendisine sadakatle hizmet etmektedirler.

Dudakları bu kehmeleri telâffuz ederken gözleri misafire büsbütün başka şeyler anlatmağa çalışıyor, ona yalvarıyor, ondan imdad dileyiyordu.

Feridun Beyin bir söz söylemesine, başka bir sorularına sıra kalmadan kapı açıldı, içeriye bir kadın girdi. Elli yaşlarında şıman bir kadındı. Vaktile güzel olduğu yüzünün çizgileri, rindan anlaşılıyordu. Yüzünde ve gözlerinde azımkâr, inadeti ve merin bir mana vardı.

Feridun Bey ev sahibinin karşısında hürmetle eğildi. Aynı dakikada, hanımının bir göz işaretinde Hayri, aşarıya çıkmış, onları yalnız bırakmıştı.

— Afiyetiniz inşallah Feridun Bey, bizi unuttunuz azak.

— Hakkınız var hanımefendi, kabahatim çok büyük amma işe güce dalarak bu en mukaddes vazfeyi ifahususunda ihmal gösterdim. Geçen gün gelen mektubunuz beni çok müteessir etti, adeta vicdan azabına uğradım.

— Rica ederim efendim, bu felâkette sizin kabahatiniz olamaz.

— Nasıl olamaz hanımefendi? Zavalı arkadaşım Hikmet ömeden evvel benden kızile alâkadar o'maklığımı rica ettiği halde yedi senedenberi Bursa'ya bir defa bile gelmedim, kızcağızı görmedim.

— Üzülmeğe değer bir şey değil. Maamafih kendinizi müteselli etmek için onun sizi tanıyacak halde o'lmadığını söyliyebilirsiniz. Hele şimdi hiç bir şeyin farkında değildim.

— Ne diyorsunuz? O derecede mi?

— Bağlanacak halde delidir azızim. Daha fenası, tehlikelidir de... Onu birkaç ay evvel tımarhaneye göndermeli idik.

— Bu sözleriniz beni tasavvur edemiyecğiniz kadar müteessir ediyor hanımefendi. Bir tanecek yavrusunu türdü tınalarla, takayüdlerle büyütmüş, onu mürebbiyeler, horalar elinde yetiştirmiş olan zavalı Hikmet için bu ne müthiş bir ceza! İyi ki sıhhatte olup kızımın bu felâketini görmedi.

Fehime hanım sahte bir teessürle cevap verdi:

— Hakkikaten pek yazık oldu! Kocam bana her zaman kızımın fazla ahsabı oluşunun kendisini üzmekte olduğunu söyledi. Caliba annesi nevrastenik bir kadınımış, Nerimanın da onun gibi olmasından korkardı.

Çocukluk arkadaşının ilk karısını bir iki defa görmüş olan Feridun Bey hayretini gizliyemedi.

— Nasıl? Nerimanın annesinde sinir hastalığı mı varmış? Hiç farkında olmamıştım.

— İstanbulda iken hasta değilmiş, sonradan Bursada yerleşince yavaş yavaş asabiyeti meydana çıkmış, bu yada doktor eline düşmüş.

— Hikmet kızında da böyle bir araz mı görüyordunuz?

— Evet. Bu tasavvur biçare adamı çok üzzerdi.

Feridun Bey cevap vermedi. Yedi sene evvelini, dostunun öldüğü günü hatırlamıştı. Hikmetin güzel, zeki başına nasıtanen beyaz saçları üzerinde dökülen, hayattan yavaş yavaş ayrılan gözleri süme bakıyordu.

— Şimdi onun hastalıkla inceleşen, yaklaşan sesini iştir gibi oluyordu.

— Kardeşim, kızımı, Nerimanımı sana emanet ediyorum. Fihakika karam ona bakacaktır amma onu asil sen himaye etmelisin. Bunu senden bilhasas rica ediyorum.

— Ve seneler geçti...

Kocasının ölümlünden sonra birkaç ay kadar İstanbulda oturan Fehime hanım sonradan Bursadaki eve taşınmış ve bir daha İstanbulla dönmemişti. Feriduna gelince, ilk aylarda Nerimanı epeyce alâkadar olduktan sonra yavaş yavaş işlerine dalmış ve nihayet onu büsbütün ihmal etmişti. Şimdi bu ihmalinden dolayı kendisini affedemiyor, vicdanen muazzeb oluyordu.

Ona, Hikmetin kendisine emanet ettiği çocuğa lâyıkile bakabilmiş miydi? Bu kadının o öksüze tam bir anahik ettiği iddia edilebilir miydi?

Bu sual çok ızırtı ve heyecan uyandıran bir sualdti; çünkü bu kadının bir ana idi, Nerimandan birkaç yaş büyük olan Nezahet isminde bir kızın anası...

Feridun Bey bir yandan ev sahible konuşurken diğer taraftan zihnen şöyle bir muhakeme yürütüyordu:

— Nezahet, Fehime hanımın üç kocasının kızıdır. Hikmet Bey ne kadar zengin idiye öteki o nisbette fakirdi. Ömrünü şuraya buraya yazı yazmakla geçirir ve bununla karısını ve kızını geçindirmeğe çalışırdı. Biçare adam genç yaşında yıpranıp ölmüştü. Dul kadını bunu müteakib zengin bir adam olan Hikmetle evlendi ve kendi kızına rahat bir hayat yaşattı. Ancak, Hikmet öldüğü zaman mirasının mühim bir kısmı Nerimana intikal etti ve esasen annesinin ve onu müteakib anne annesinin külliyetli servetlerine varis olan bu kız birdenbire büsbütün zenginleşti. Halbuki Nezahet ancak üvey babasından annesine ve ondan da kendisine kalacak olan bir mirastan istifade edecekti.

(Arkası var)

Hikâye

Zift denizi...

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

Kuru Mustafa kadircanın prova, sında, küpesteğe dayanmış, enginlere bekliyor, kara kara düşüncüyordu. Bir suya hastasından farkı yoktu; hafta, lardan, aylardanberi günlerinin çoğu, nu burada böyle geçiriyordu. Farsalar şehirde ve şehir dışısındaki yollarda amele olarak kullanılıyordu; onları zincirlerle bağlamak için kullanılan güverteye şandı paslanmıştı; ziftler a, zincirler şandı paslanmıştı; geminin teknesi miydiye tutmuştu. Daha bir müddet geçerse olduğu yerde yavaş yavaş su almağa başlayacak; İlmında batacağı. Halbuki bu gemi, karşı u, fuklarda ne güriemeler yapmış, ne yıldırımlar yakmıştı. Yeni Cezayir da, yısı «kâfir beyleri» nden haraç alıp ta levendleri denize «çıkarmağa» tüzüm görmediği zamandanberi, bu çalışkan İlmında ölü ruhlar dolaşıyordu. Vak, tile her akından torba torba altın, mücevher, kumaş ve mal getiren yığt korsanlar şandı şehrin birer köşesinde birer Cezayir dilberinin kucağında hamlaşıyorlar; yahud meyhanelerde yavaş yavaş maskin birer öküz halne geliyorlardı. Gemide Kuru Mustafa ile dalgıç Ahmed ve kargaburun Ömeri bekoç bırakmışlardı. Ömer öteklerden belki yirmi yaş büyüktü; şikâyet et, miyordu; çünkü acınların tadına kan, mıştı. Akdeniz kıyılarında görmediği memleket kalmamıştı; hemen her mil, letin gemilerinden birkaç tanesinin yağmasında bulunmuştu; dünyalık yapmıştı ve o günlerde levendliği bi, rakıp paracaklarını koynuna koymak, memleketi olan Foçaya dönmek isti, yordu. Onun paracaklarını nerede bulunduğunu kimse bilmezdi; yerini söylemezdi; fakat zengin olduğunu hiç bir zaman gizlememişti. Kırk beş ya, sında olduğu halde ancak otuz götü, nürdü; memleketine döner dönmez o, ranın en gizel ve en tombul kızını a, lacak, çift çubuk sahibi olacak, sultan gibi yaşayacaktı.

Geminin kış kasarasından bir ses duyuldu:

— Mustafa... Hey Mustafa!...

Döndüp baktı ve dalgıç Ahmed'i gör, dü.

— Ne var?

Der gibi başını salladı ve ellerini

kaldırıp biraz uzattı, bir yerinden a, yrdı.

— Gel... Gel... Kargaburuma bir şeyler oluyor!

Mustafa dudak büktü ve gene u, fuklara bakmak için döndü; fakat Ah, med zorlayınca küfrederek oradan ay, rıldı; kış kasara altında kaybolan ar, kadaşının arkasından yürüdü. Ömer orada sapsarı bir yüzle, kıvranıp du, ruyordu; elleri, alni, vücudu sanki bir ateş parçasıydı. İki yoldaş birbirlerinin yüzlerine baktılar. Bu bakışlarla ne yapmak lazım geldiğini soruştular. Lâ, kin ikisi de hiçbir cevap veremediler; çare bulamadılar.

Ömer kendinde değildi; gözleri dön, mış, göz kapakları düşmüştü; yalnız bir defa karnını gösterebilmişti; en çok kıvranan yeri de orasıydı. İki yol, daş ağrıyan yere sıcak su ile ıslatıl, mış bez koymaya karar verdiler. Ge, mide abes yakmak yasak olduğu için gizlice yaptıkları besiryağı ocağında biraz su ıstıtilar. O sırada Ömer biraz daha yorgun düşmüştü; sayıkliyordu; kesik kesik ve esrarlı şeyler söylü, vordu:

— Onları almayın... Yerinde bira, km... Ben ölmeyeceğim... Ah, kim söv, ledi? Mikvarede değil... Orada olsa

bile... Küçük kilise harabesinde... De, ğil... Vallahi mahzende değil... Zaten kuyudan mahzene gidilmez ki... Ku, yudan yol... olur mu?... Ah, kurmayın sandığımı... Kırmayın!...

Kuru Mustafa bunlardan bir şey anlamıyordu; fakat dalgıç Ahmedin yüzüne vahşi bir aydımlık vurmıştu. Sıcak su ile bez ıslatarak hastanın karnına koyan arkadaşının elini tuttu:

— Birak... Bu sağ kalmaz!... Ölür artık!...

Dedi. Sonra devam etti:

— Öbürse daha iyi!...

Etrafına baktı; kimseler olmadığı halde sesini kıstı; adeta fısıldadı:

— Paralarının nerede olduğunu öğ, rendim artık... Onu alınız!

Hastanın yüzü de, vücudu da rahat, ladı. Ertesi sabah ebedî olarak şifa buldu; zira artık yaşamıyordu.

Kuru Mustafa gene boş ufuklara bakıyordu; bazan prova direğinin var, dıya yerine çıkıyor; orada saatlerce kalıyordu; gidemediği akın memleket, lerinden gelen rüzgârlar onun saçları, nı dağıtıyor; yüzünü okşuyor; miyde bağlamağa başlayan tekne de birlikte hafif hafif sallıyordu. Birkaç gün son, ra bekçilik nöbeti bitecek, karaya çı,

kacaktı. Buna da üzülüyordu; çünkü yakışıklı olmadığından zengince bir Cezayirli kadına çatismamıştı, parası olmadığı için de meyhaneye gidemiye, cektü. Burada hiç olmazsa bir gemi hayalini yaşıyordu; avunuyordu; orada serseri ve aç sokak köpeklerinden far, kı kalmıyacaktı. Üç ayda bir aldıkları maştan hayır yoktu ki, birkaç günde suyunu çekiyordu; birkaç gün bey gi, bi safa sürüyordu; lâkin ondan sonra birçok haftalar sıkıntidan bunalıyordu.

Gene dalgıç Ahmedin sesini duydu:

— Hey Mustafa!... Hele in aşağı, sana diyeceklerim var.

—

— Duymuyun mu? İn aşağı diyo, rum sana!...

— Ne var ki?

— Hele in... Kâfir kıyılarına bakıp durmaktan bir şey çıkmaz. Ben bu derde derman buldum.

Kuru Mustafa dudak büktü. Dalgıç Ahmed direğe tırmandı ve onun yanı başına sığıştı:

— Bana bak, mademki bizi denizde akına götürmüyorlar; karada akın ye, parız!

— Deli misin? Eşkiyalık edenler, ka, zığa vuruyorlar!

— Eşkiyalık edecek değiliz. Sahibsiz ve gizli bir hazinayı gizlice alacağız!

— Ne hazinesi?

— Kargaburun Ömer'in hazinesi!...

Anlattı, anlattı; ve anlattıkça daha dikkatle dinledi. Bir akşam gemiden çıkıp gitseler; Mikvaredeki kilise hara, besinin mahzenine inseler, paraları ve belki de birçok mücevherleri, ellerle koymuş gibi bulmak mümkündü. Kar, gaburun bunların orada olmadığını söylüyordu; fakat bu inkâr bir itiraf, tan başka bir şey değildi.

Dalgıç doğru söylüyordu. Bunda bir hırsızlık filân da yoktu. Mirasçısı ol, mayan bir adamın parası... Memle, kette belki akrabası aransa bulunur, du; lâkin onların bu mirastan haber, leri bile yoktu. Hatta iki yoldaş ken, dilerini Ömerin daha yakın akrabası sayıyorlardı; son saatlerinde ona yar, dım da etmişlerdi.

— Ne diyon? Gidek mi?... — Gidek!...

Akşam karanlığında karaya çıktılar; Mikvareye gittiler; ayaydınlığında her taraf apaçık görünüyordu; lâkin kilise harabesi görünmüyordu. Garib şey, onu buradan sliip süpürmediler ya... kisi de düşünüyordular ve üzülüyor, lardı. Fakat birdenbire Ahmed elini alınma vurdu:

— Hay mankafa... Burraya küçük Mikvare derler. Büyüğünde olsa gerek..

— Orası en az altı saat sürer. Sa, baha kadar dönmeyiz!

Yanlarına yiyecek te almamışlardı; yalnız büyücek bir torba vardı.

Gemiye dönmeler bile kim farkına varacaktı; günlerden, haftalardanberi

uğrayan yoktu. Böyle olduktan sonra ertesi gece dönmekle o sabah dönmek arasında ne farkalık vardı! Hazır işe başlamışken devam etmeliydi. Yola düzeldüler ve hızlandılar.

Dönmediklerime pek iyi etmişlerdi. İşte gerçeğe kendi ellerle koymuş gi, bi buldular: Halis florinler, Venedik ve İspanyol altınları; emasiar, pırlan, talar, yakutlar, zümrüder ve inciler... Onları torbaya koydular; yola çıktılar.

Sevinçten ağızlarını duymuyorlardı. Fakat yavaş yavaş açlık sevinci yen, meğe başladı; hattâ yürüyemez o'du, lar; susuzluk daha fena tesir ediyor, du; güneş te o kadar kızgındı ki... Konuştular ve içlerinden birinin yol üstündeki küçük bir kasabaya gitmesi, biraz yiyecek almışta kararlaşta. Dalgıç Ahmed gidecek, Kuru Mustafa kuru bir fundalığın dibinde bekliyecekti.

Ahmed gitti; yiyecek aldı ve yiye yi, ye arkadaşının beklediği yere dönme, ğe başladı. Birdenbire aklına bir kur, nazlık geldi. Eğer Mustafaya söyleme, miş ve yalnız gelmiş olsaydı bütün bu paralar, mücevherler kendisinin ola, caktı. Beraber iş yapmış olmanın bir mahzuru daha vardı, belki bir gün arkadaş; bir lâf kaçırırdı; sır meydana çıkar, yoldaşlar arasında yayılır; belki de bu yüzden idam olunurdu. Lâkin henüz vakit bilsübtün geçmiş değildi; Mustafayı oradan kaldırmak müm, kündü. Ansızın ona saldırmak ve öl, dürmek zor olmazdı; fakat Kuru Mus, tafa kara kuru olmakla beraber gayet kuvvetli bir gençti; eğer Ahmedin kö, tü niyetini sezerse onu multaka öldü, rürdü.

Ahmed geri döndü; biraz zehir aldı; yiyeceklere kattı. Mustafaya:

— Ben sabredemedim, karnımı do, yurdum; sen de doyur!

Diyecekti.

Ötede Mustafa altınları çıkarıyor, okşayordu; mücevherlerin güneşte parlamışlarını seyrediyor; gözleri ihti, rasla parlıyordu. Şimdi bunların hep, sine sahibidi; lâkin yarısını Ahmede verecekti; vermeğe mecburdu. Eğer o, nu ortadan kaldırırsa öyle iyi olacaktı ki... Artık levendliği bırakacak, mem, leketine dönecek, rahatına bakacaktı.

Kararını verdi; Ahmed'i öldürecekti; sonra şu kayalıktan denize yuvarlıya, caktı; soranlara gemiden yiyecek al, mak için şehre gittiğini, dönmediğini söyleyecekti.

Ahmed geldi; büyük bir sevinç için, de, arkadaşına mümkün olduğu kadar sevgi ve hürmet göstererek yiyecekleri önüne koydu. Fakat tam doğrulurken Mustafanın kuru ve sert pençelerinden biri onun yakasına yapıştı; öteki pen, çenin hançeri çekmesi ve sapına ka, dar saplaması bir oldu. Ahmedin göz, leri döndü; sendeledi; hırladı ve yüzüs, tü düştü; ağzından kan boşandı.

Mustafa onu bacağından tuttu; sa, bile kadar sürükledi; bir tekme vurdu;

kayalıktan yuvarladı; arkasından ba, kınca ölünün tekerlenerek, kayalara çarparak denizin köpüklü sularına ka, rıştığını gördü. Hançeri de arzasından fırlattı ve yüzünde büyük bir iş başa, ranların gururu olduğu halde bir, oturduğu yere döndü. Karnı o kadar açtı ki... Bir şeyler yemeden yoluna devam imkânı yoktu; oturdu; birkaç lokma aldı. Yiye yiye gitmek üzere ayağa kalktı; yürüdü. Lâkin ne tuhaf, bacaklarında bir kesiklik vardı; karnı sancıyordu. Yüzü buruştu; kendisini toparlamak istedi. Yoksa işlediği cinas, yetten dolayı onu kan mı tutmuştu? Vaktile buna dair bir takım garib bu, kâyeler dinlemişti. Ahmed'i attığı ka, yalığa baktı. Elinde olmaksızın oraya doğru yürüdü. Daşka tarafa gitmek istediği halde gidemiyordu. Bu da tu, hafta; korkunçtu... Bacaklarında he, men hemen hiç kuvvet kalmadığı hal, de yürümek, Ahmed'i son defa görmek ihtiyacını duyuyordu. Sanki oraya ka, dar gidebilirse Ahmed' dürlecekti. O, nun ölmediğine inanmak istiyordu; bunun için kendisini zorluyordu. İki de bir duruyor, diz çöküyor, gene kalkı, yordu. En sonra işte oraya ulaştı. Gözleri kararıyordu. Deniz kepçara olmuştu. Adeta ziftten bir denizdi. Dibsiz ve korkunç bir deniz... Vaktile hasret çektiği mavi ufuklar kara bir kale duvarından farksızdı ve bu du, varlar gittikçe daralıyor, yükseliyor; onun etrafında bir kuyu oluyordu. Kollarını uzattı; dizüstü düştü; d'sle, rini sıktı; gözleri yuvalarından fırlı, yordu; tırnakları avuçlarının içine ba, nıyordu. Boğazı sıkılıyordu; boğulu, yordu. Göğsü yanıyor; eziliyordu. Bağırarak istiyor, bağırılmıyordu. Hâlâ Ahmed'i arıyordu; zift denizinin içinde çarpınan, bağırarak, yanan Ahmed'i a, lıyordu. Ona elini uzatıyordu. Ah, işte, biraz daha uzatabilse tutacaktı ve ç, kip kuratacaktı.

Biraz daha uzandı. Biraz daha... Biraz daha...

Birdenbire ayağı kaydı; başı döndü; daralan kara kale duvarlarının orta, sında sıkıştı, sıkıştı; aşağı doğru deh, şetli bir hızla, tekerlenerek kaydı, kay, dı ve kendinden geçti.

EDEBİYAT

(Baş tarafı 3/1 de)

duyuyorum ve bütün mücerremlerimizi de, eserlerimizin ikinci tablolarında bu yorgunluğa katlanmalarını samimiyet le tavsiye ediyorum. Bu suretle cüm, lemizin memleket kültürüne yapacağı mız hizmet, emnim ki daha büyük olacaktır.

Budala'nın mevzuundan ve Dostof, evsky'nin san'at ve düşüncelerinden bahsetmeği gelecek makaleme bırakı, yorum. Çünkü mevzuun, böyle ikinci bir makaleyi faydalı gösterecek taraf, ları hakikaten pek çoktur.

Halid Fahri Ozansoy

Memleket haberleri

Kadınhandaki makinelerle hububat ekimi yapıldı

ilk tecrübeler iyi sonuçlar verdi

Konya (Hususi) — Devlet ziraat işletme kurumu tarafından idare edilmekte olan Kadınhandaki kazası dahilindeki Belfua çiftliği arazisinde bu sene makinelerle fennî bir şekilde dört bin dekarı mütevaciz hububat zeri yapılmıştır.

Buraya atılan tohumlar Eskişehir tohum ıslah istasyonunca itinayla yetiştirilmiş kuraklığa dayanıklı, kalite ve randıman itibarıyla yüksek vasıflı kışık buğday, arpa ve yulaf gibi kıymetli tohumlardır.

Bunlar çiftlikte üretildikten sonra tohumlukları bozuk ve karışık olan çiftçilere dağıtılacak ve bu suretle vilâyet dahilindeki tohumlukların ıslahına büyük bir adım atılmış olacaktır.

Bununla beraber vilâyetin hayvancılık bakımından muhtacı ıslah olan sığırt ve koyunlardan Arapçayırı mevkiinde yaptırılan nümune ahır ile Belfua çiftliğinde yeniden vücuda getirilecek olan fennî ağıllar

da damızlıklar yetiştirilecek ve bunlar vilâyet çiftçilerine verilecektir. Hayvancılığın esasını teşkil eden gıda meselesi üzerinde etüdler yapılmakta ve mezkûr çiftlikte geniş mikyasta sun'î çayırıklar ihdası düşünülmektedir. Bunun için de bütün çesini tanzim ve teşkilâtını korumak üzere çiftlik müdürü Tevfik Tokatın Ankaraya gittiğini haber aldık. Memleket için çok ümit ettiğimiz bu işden dolayı Tevfik Tokata başarılar dileriz.

Kar ve bereket

Karın çok miktarda yağması hayvanlar için pek iyi değilse de mahsul bakımından adeta bir yorgan vazifesi görmektedir.

Eğer kar olmasaydı bu soğukta bütün mahsul don tehlikesine uğruyacak. Soğuktan üzülmüyoruz amma gelecek baharın yemyeşil çehresi bizi şimdiden sevindiriyor, hasretle ona kavuşmak istiyoruz.

İzmitte Milli Piyangonun bir talihlisi

İzmit (Hususi) — Milli Piyangonun son keşidesinde 10,000 lira lık ikramiye İzmitte kırtasiyecisi Sadeddin Yalım'a isabet etmiştir. Talihli kırtasiyecisi bileti 6 aylık yavrusu için aldığı söylemiştir.

Artova kaymakamı işe başladı

Tokad (Hususi) — Kaymakamının tekiude sevki dolayısıyla merkeze bağlı Pazar nahiyesi müdürü Vahap Aynan tarafından vekâleten idare edilmekte olan Artova kazası kaymakamlığına hukuk mezunlarından Ankara maliyet memurluğunda ve Siird mektubcu vekâletinde bulunmuş olan Nuri Altıok tayin edilerek gelmiş ve işe başlamıştır.

Karamanda çiftçiye tohumluk tevzi ediliyor

Karaman (Hususi) — Şehrimiz ziraat daresi çiftçilerimize tohumluk arpa tevziatına başlamıştır. Şehrimize 3000 kilo arpa gelmiştir. Arpanın fiyatı deklarasyon heyetinin verdiği fiat üzerinden verilmekte nakliye ve diğer masrafları da hükümetimiz temin etmektedir. Hükümetimizin çiftçilerimize gösterdiği bu yüksek alâkadan dolayı çiftçilerimiz büyük sevinç içinde arpa ekmesine devam etmektedirler.

Manisada bir hırsız uşak yakalandı

Manisa (Hususi) — Manisanın Gülbey çiftliğinde oturan simhat memuru Mahmudun uşağı Akhisarlı Cengiz Er çiftlikten bir at, bir eğer takımı, bir halı, vır tüfek çalarak kaçmış, yakalanmıştır.

6 ayda pratik usulle İngilizce

HAZIRLAYANLAR:

Prof. A. R. Thompson ve İrfan Konur

65 inci ders

Lesson Sixty-five

Exercise from Lesson

Sixty-four:

1. Because his train was late.
2. Transport is bad because the trains are slow and the roads are not good.
3. She is the secretary of the meeting.
4. Because it makes prices low.
5. By a special committee.

Vocabulary:

- discovery (diskAvrı) — keşif.
gold (gOuld) — altın.
hope (hOup) — ümit (ümit etmek).
limit (lİmİt) — hudud.
mixed (mİkİst) — karışık.
protest (prOutest) — protesto, itiraz etmek.
substance (sAbstİns) — madde, cevher.
separate (sEpİrİt) — ayrı, müferrid.
shake (sEyİk) — sallamak, sarsmak.
test (test) — teertibe, prova, deneme.
value (vElyu) — kıymet.
weight (uEyt) — Sıklet, ağırlık.
goldfield (gOuldfİld) — altın madeni bulunan saha (altın damarı).

Grammar:

İngilizcede izafet terkihi (meselâ kapının anahtarı) «of» edatı ile yapılır ve şöyle olur:

- the key of the door — kapının anahtarı.
the roof of the house — evin saçağı.
damı.
the colour of your eyes — gözlerini, zinin rengi.

İzafet terkihi (Possessive case) yapmanın diğer bir yolu daha vardır ki ancak şahıslarla yahud hayvanlar gibi yaşayan şeylerle münaşebeti olduğu zaman yapılabilir. Bu suretle (the hat of the boy - çocuğun apkası) demektense aynı manaya gelmek üzere (the boy's hat), keza (the dog's tail - köpeğin kuyruğu) diyebiliriz. Görülüyor ki bu şekilde izafet terkihi yapmak için müzafülleyhin sonuna bir apostrof ve sonra bir s harfi getiriyoruz.

Halbuki İngilizce cem kaidesine göre bir şeyi cem yapmak için sonuna bir

«s» getirdiğimize göre cem şeklinde olan müzafülleyhin sonuna yalnız bir apostrof konur ve ayrıca bir «s» ilâve edilmez. Meselâ (çocukların şapkaları - the hats of the boys) terkihi binde boys kelimesinin sonuna zaten s harfi olduğundan ikinci şekilde izafet terkihi yaptığımızda sadece (the boys' hats) şeklinde yazarız. Keza (the dogs' tails - köpeklerin kuyrukları) gibi.

Bazı kelimelerin cem'i s ile yapılır. Meselâ man'ın cem'i mendir. Bu gibi kelimeler müzafülleyh olduğu zaman hem apostrof hem s kullanılır: the men's hats - adamların şapkaları gibi.

Text and translation:

Gold is a beautiful bright yellow substance which men get from the earth. It is almost the colour of sunlight. (O, hemen hemen güneş ışığı rengindedir). A bit of gold is of greater weight than a bit of wood of the same size. A small boy in Africa was letting some dust from the road go through his fingers when he saw, mixed with the dust, some grains of gold. The news of the boy's discovery quickly got about, and in a short time men were coming from great distances to have a look for the gold. (Çocuğun keşfine dair havadis süratle etrafa yayıldı ve kısa bir zaman zarfında altına bakmak için uzak mesafelerden adamlar gelmeye başladı - geliyorlardı). The men had the hope that they might make money by the discovery of more gold. The distribution of the land which had gold in it was fixed for a certain day. (İçinde altın bulunan arazinin tevzi için muayyen bir gün tesbit edilmişti). On that day a great number of men came with spades and sticks and rolls of cord. They got into a long line, and when the time came for making a start someone said «Ready! Go!» and put down a flag. Then they all went in the direction of the goldfield as quickly as their legs would take them. (O zaman karşı altın sahası istikametine bacaklarının götürbildiği kadar süratle gittiler).

The old men's legs were feeble and they went so slowly that they had little hope of getting any land. When a man came to what seemed like a good bit of land he put his sticks in the earth at different points and put some cord round the sticks. This made all the land inside the cord his property. The cord was the limit of the land. One man made a protest because someone took his sticks out while he was putting the cord round. (Birisin etrafına ip çekerken kazıkları, ni dışarı aldığı için bir adam itiraz etti). After getting the limits of his land fixed every man made a test to see if there was any gold on it. He took his spade and got some earth broken up. (Tesbit edilmiş arazisinin hududlarını anladıktan sonra her adam orada altın olup olmadığını görmek için bir tecrübe yaptı. Belini aldı ve biraz kazılmış toprak çıkardı.

«Son Posta» nun tefrihası: 170

KOCA YUSUF

Uzayıb giden güreş

Hattâ; Polpons bile beyanatta bulunmuştu. Fransız aslanı, Hergeleci ve Koca Yusufun intikam müsabakası için şu fikirleri arz etmişti: — Hergeleci; Yusufun çok usta ve güreşin tekniğine vâkıftır. Binaenaleyh; Yusufu intikam maçında yenecektir.

★

On beş gün bitti. Hergeleci kendine gelmişti. Her ne kadar, İstanbuldan geldiği gibi tavlı ve neş'eli değil idiyse de; güreş yapabilecek kabiliyette idi. Koca Yusuf; ilk güreşten daha çok iyi tavlammıştı. Hastalığı iyi olmuş, idmanlarla üste koymuştu.

İntikam maçı dolayısıyla; seyirciler için sirke girmek, loca almak iki misli fiata çıkarılmıştı.

Halk; avuç dolusu para verdiği halde gene ortada bilet yoktu.

Hattâ; bilet ticareti olmağa başladı. Bir kolayını bulup bilet tedarik edenler, birkaç misli farkı fiatla bir diğeri ne satıyordu.

Güreş akşamı geldi. Evvelki akşamlar gibi, sokaklar adam almıyordu. Polis, jandarma gene sokakları korudun altına almıştı.

Tiyatroya en evvelâ; Hergeleci geldi. Kontes, pehlivan Reşad Beyle beraber arabasına getirmişti. Kara Ahmed de beraberlerinde idi.

Mösyö Piyer; Yusuf ve arkadaşlarını arabaya koyup biraz sonra geldi. Arabada yalnız, Filiz Nurullah yoktu. Zavallı her nereye giderse karadan gidiyordu. Hiçbir arabacı, Filizi ara-

basına bindirmiyordu. Çünkü; Paris'te birkaç arabanın yaylarını kırmıştı.

Filiz de yürüyerek sirke gelebilmişti. Güreş, dokuzda başlayacak. Hakem, gene Filizle Kara Ahmed ve Kara Ahmed idi. Binlerce seyirci sirkin her tarafını doldurmuştu.

Kontes ve Reşad Bey localarına yerleşmişlerdi. Lâkin, bu akşam kontesin locasında buket yoktu.

Acaba; kontes, Hergelecinin galib geleceğine emin değil miydi?.. Herhalde, Reşad Beyle, ikisinin kulağına kar suyu kaçırmıştı.

Filiz ile Kara Osman.. hattâ; Filizle Kara Ahmed Yusufun galib geleceklerine kani idiler. İdman güreşinde bu sefer Yusufu çok darblı ve canlı bulmuşlardı.

Meydana ilk evvelâ Koca Yusuf çıktı. Neş'eli, yüzü gülmüyor; çehresi kıpkırmızı idi.

Görülüyordu ki; üç hafta evvelki Koca Yusuf değildi, iki misli canlı ve kuvvetli idi.

Biraz sonra; Hergeleci çıktı. Hergeleci de üç hafta evvelki Hergeleci değildi. Neş'esizdi. Gülmüyordu. Rengi soluktu.

İki pehlivan yağlanıp kibleye döndüler. Dualarını yaptılar...

Hakem heyeti Mösyö Piyer vasıtasıyla güreşin ne suretle olacağını ilan etti.

(Arkası var)

they went so slowly that they had little hope of getting any land. When a man came to what seemed like a good bit of land he put his sticks in the earth at different points and put some cord round the sticks. This made all the land inside the cord his property. The cord was the limit of the land. One man made a protest because someone took his sticks out while he was putting the cord round. (Birisin etrafına ip çekerken kazıkları, ni dışarı aldığı için bir adam itiraz etti). After getting the limits of his land fixed every man made a test to see if there was any gold on it. He took his spade and got some earth broken up. (Tesbit edilmiş arazisinin hududlarını anladıktan sonra her adam orada altın olup olmadığını görmek için bir tecrübe yaptı. Belini aldı ve biraz kazılmış toprak çıkardı.

Sonra toprağı bir kâse suyun içine koydu ve kâseyi çalkaladı.) The earth kept up in the water, but great weight of the gold made it go down.

In this way he got the gold separate from the earth with which it was mixed. (Bu suretle altını, karışık bulundugu topraktan ayırdı). The value of gold is very great.

Exercise:

Aşağıdaki cümlelerde «of» ile teşkil edilmiş olan izafet terkiplerinden hangilerini «s» ile yapabilirsiniz?

1. Wood is a substance of less weight than gold.
2. No one gave attention to the protest of the man.
3. This gold is the property of my father.
4. The news of the discovery quickly got about.

GRİPİN

BAŞ - DIŞ - GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUK ALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ

Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser, İsim ve Markaya Dikkat. **GRİPİN** Yerine Başka Bir Marka Verilirse Şiddetle Reddediniz.

"Son Posta,,nın bulmacası: 7 - 6)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucunuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Büyük bir sairimiz (6), A. çkik (3).
2 — Bir çalgı (2), Çok değil (2), Sonuna bir «z» eklersek za. yıfık ifadesi o. lur (4).
3 — Ters okur. sak çoğun ziddini buluruz (2), Bir erkek ismi (5).
4 — Büyük de. niz (5).
5 — Bir nota (2).
6 — Boş yere (6).
7 — Bir hay. van (2), B.r er. kek ismi (5).
8 — Sıcak de. ğil (4), Sporcu. a. rın ağzında do. lağan bir kelime (2).
9 — Toz ilâç (4).
10 — Sonuna bir «z» eklersek servet ve eşyayı ifade eder (2), Aksî (3).
11 — Söz (5).
12 — Yapıştırıcı şey (4), Bir rakam (3).

Yukarıdan aşağıya:
1 — Büyük bir Türk şairi (6), Eski Türk içkisi (5).
2 — Ölümlü (4).
3 — Bir ilim (6), Benmekten emri hazır (2).
4 — Kurtuluş (4), Bir Karadeniz sahilî halkı (3).
5 — İslâmiğe aid bir ses (4), Ay. dınlık (4).
6 — Bir kadın tuvalet eşyası (7).
7 — Hayat (3), B.r nota (2).
8 — Kılıç yatağı (3), Tarihe intikal eden bir serpus (3), Bir Millet (4).
9 — Başına bir «k» ekleyiniz, der. mizle alakalı bir şey olsun (2), Yapı. lan şey (2), B.r nota (2).
10 — Bir erkek ismi (4), Halk (5).

SÖZ ARASINDA

(Bas tarafı 3/1 de)

Bu makinenin sağlığı alev 90. 100 metre mesafeye kadar varmaktadır. Fakat azami iki veya üç dakika müddet için istimal edilebilmektedir. Alev saçan makinelerin yahud silâhların yegâne kusuru istimal müddetinin pek kısa sürmesidir. Alev saçan silâh tesirini yalnız sağlığı ateş ile göstermemektedir. Bu makine aynı zamanda fevkalâde müthiş bir hararet nesretmektedir. Bu hararet derecesi alevin tesiri sahasının üç misline varmaktadır.

Bu silâhları kullanan askerler de bundan müteessir bulduklarından onlara amiantli elbiseler verilmektedir. Alev saçan makineler aynı zamanda saçıkları duman ve gazlerle tesirlerini çoğaltmaktadır.

Saçıkları gazlerde mebzul miktarda oksid dö karbon vardır.

Bu oksid dö karbon gazleri sayesinde ki alev saçan silâhlar kalelere, ve kuvvetle müdafaa edilen müstahkem mevkiilere karşı çok müessir olmaktadır, portatif alev saçan makine, Giridde olduğu gibi gerek göğüs göğüse vukubulan muharebelerde, ve el bombalarının az tesir göstereceği müstahkem mevkiilere karşı yapılan hücumlarda çok büyük işler görmektedir.

Tanklar üzerine vaziedilen alev saçan cihaza gelince: Bunlar tanka karşı kulan müdafaa noktalarını, veya Belçikada Liège kalesinde olduğu gibi çok mühim ve kuvvetli bir istihkâm altüst etmeğe pek elverişlidir.

İster portatif, ister tanklar üzerine vaziedilmiş olsun alev saçan makineler tanka karşı da pek müessir olmaktadır.

Setredilmiş tanka karşı mevzilere veya yol kenarlarına ustalıkla yerleştirilmiş bulunan müteaddid alev saçan makineler civardan geçecek olan düşman tankları üzerine çok müessir bir surette ve ansızın ateş açabilir ve bu alev yığımların araklıklarından geçerek bunları hem yakar, hem de bunları kullananları imha eder.

Unutmamak icab eder ki tank- ların bir nokta taşıdığı

Hülâsa bugün alev saçan makine hem hücum silâhı hem tanka karşı müemmel bir silâh olarak istimal edilebilir.

★★★

Istan ulda ekmek bu sabah'tan itibaren 16,5 kuruşa satılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yon dün fevkalâde içtima yaparak yeni ekmek narkını tesbit etmiştir. Komisyon ekmek çeşnisini değiştir memeye karar vererek, 13 kuruş 30 paraya satılan 950 gramlık ekmeklerin 16,5 kuruşa satılmasını muvafık bulmuştur. Bunun üzerine karar alâkadarlara hemen tebliğ edilmiş ve yeni narkın süratle tatbiki için de bazı tedbirler alınmıştır. Bu arada fırınlara, bugün pişirilip satışa arz edilecek ekmeklerin unları yeni karara göre tevzi ettirilmiştir.

Yeni narkın tatbikatına bu sabah'tan itibaren başlanmıştır. Bundan sonra eğer icab ederse ekmek narkı ve çeşnisi belediye daimi encümeni tarafından değil, Fiat Mürakabe Komisyonu tarafından tayin ve tesbit edilecektir.

İzmirde

İzmir, 16 (Hususi) — İzmirde ekmek sıkıntısı başgöstermiştir. Fırınlar önünde izdiham vardır. Sıkıntının sebebi hayvan ve tavuk sahiplerinin hayvanlara ekmekle beraber kepek vermeleri ve istihlakın İzmirde iki misline çıkarılmasıdır.

Muamele vergisine bir fıkra ilâve ediliyor

Ankara, 16 (Hususi) — Muamele vergisi kanununun 12 nci maddesine ilâvesi hakkında hükümetin Meclise verdiği lâyiha alâkali encümenlere havale edilmiştir. Eklenmesi teklif edilen fıkra ile fabrikalara rekabet edecek halde bulunan bazı istihsal müesseselerinin muamele vergisine tâbi tutulmaları te-

Istanbul Fiyat Mürakabe komisyonundan:

133 No. lu İlan
Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından ekmeklik ve francalılık un fiyatla. rına yapılan zam dolayısıyla 17.12.941 sabahından itibaren 950 gramlık % 40 rütubetli ekmek fiyatının 15 kuruş 50 santim ve francalanın beher kl. losunun 27 kuruş olarak tesbit edildiği ilan olunur. «11161»

Istanbul Fiyat Mürakabe Komisyonundan:

134 No. lu İlan
Depo, mağaza ve dükkânında veya herhangi bir yerde bir çuvaldan başka piring, piring unu ve kırık piring olanların bu maddeler herhangi bir şekilde satılmak üzere bağlanmış bulunsun veya bulunmasın buldukları yer, miktar ve kime aid olduklarını gösterir bir beyanname ile en geç 20.12.941 Cumartesi günü akşamına kadar mahallin en büyük mülkiye Amirliğine vilâyet işe müdürlüğü ve fiyat mürakabe bürosu şefliğine bildirmeleri lüzumu dâın olunur. «11162»

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

M. M. V. Hava Müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinist ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır. Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanında gösterecekleri ehliyete göre 50.120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleri ile hava müsteşarlığına müracaatları «9310» (11054)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan

Gureba hastahanesi dahiliye anfonisinde yaptırılacak 7676.25 lira keşifli kalorifer bağlama tesiatı 25.12.941 Perşembe günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname ve keşif Rektörlükte görülür. (10861)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli «207.000» lira olan «10.000» ton çimento 2 teneke. nun 1942 Cuma günü saat «15.30» da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin «11.600» liralık muvakkat teminat ile kanu. nun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat «14.30» a kadar komisyon reisliğine vermeleri lüzumdur.

Şartnameleer «200» kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmak. tadır. «11131»

Türk Hava Kurumu Şubesinden:

Nazilli şubem'le bağlı nahiy şubelerinin bu sene Kurban Bayramında toplayacağı kurban deri ve paraskları bugünden itibaren 25/12/941 tarihine kadar açık arttırmaya konmuştur.

İsteklilerin şartnamelerini görmek üzere Nazilli şubesi ile İstanbul şubesine ve pey sürmek için de Nazilli şubesine müracaatları ilan olunur. «10913»

Mahmut Saim

(Baştarafı sayfa 3/2 de)
— Peki bu yalı mallar (!) mademki bir adamın imiş. Acaba kimin imiş? Şunu Sen söyle de biz de senden öğreneelim bar!

— Mahmut Saim Beyin.
— Hangi Mahmut Saim? Kısa boy, lu, beyaz sakallı, finama benzer. Elin, de tesbit.

— Bak beyim. Şimdi nasıl tanıdım mal sahibini. İşte o. Dört yalın sa, hibi:

— Anlaşıldı, şimdi sen doğru ikinci şubeye gidersin. (Mahmut Saim bey bana dört yalı sattı. Fakat Emirân muavinini bırakmıyor. Çünkü Mahmut Saim Beyin Emirânda on dört tane yalı varmış. Hangisi ise siz tayin bu yurum gödeyim yıkayım) dersin..

— Sonra paşam.
— Sana Mahmut Saim Beyi bulu. verirler. Zaten onun yalıları yalnız E. miğânda değil.

Daha çok var mı paşam?

— Çok.. sayısını ancak Allah bilir. Nerede boş yalı görürsen mutlaka ya Mahmut Saim Beyindir, ya hissesi vardır, ya annesinden kalmıştır

— Mori vallahi belî efendim. Çok kıbar adam.

— Ameleyi de burada bırakma. On. ları da bugün al görür. İkinci şubeye meseliyi anlat. Sana bir numara pu. sulası versinler. Yarın gelisin. Mah. mud Saim Beyin yalılarını birer birer serâ tesbit ederiz. Haydi öğlum, doğru ikinci şubeye!

(Arkası ...)

Mahmut Saim Altındağ

Altın ve gümüş masnuat

Ankara 16 (Hususi) — Altın ve gümüş mevad ve masnuata damga darbına olan kararname mer'iyet - ten kaldırılmıştır.

Son Posta Matbaası:

Yazı işleri Müdürü: Cevad Fehmi Başkut

KIZILAY

Aylık resimli mecmua nefis bir halde çıktı

Birçok tanınmış muharrirlerin ve ressamların yazılarını zevkle okuyacaksınız.

UFAK MEMUR ARANIYOR

15 yaşına kadar ilk veya orta tah. silini bitirmiş bir erkek memur alınacaktır. Dış deposu Mehmed İbrahim, Yeni Postahane caddesi Mercanof Han.

Dr. FAİK AKALIN

FİZİK TEDAVİ ENSTİTÜSÜ
Eski ve yeni Romatizma, Kırık, Siyatik kat'i tedavisi, Diyetermi, Masaj, Zilya banyoları, Yüz masaja en modern elektrik cihazlarla yapılır.

Salı günleri 15 - 19 arasında yoksullara meccanen bakılır. İstiklal caddesi Tünel civarı No. 471 Haset Kütüphanesi üstünde, Reasürans Apt. No. 1, Tel: 43955

Ziyi — Erzurum nüfus memurlu - ğundan almış olduğum nüfus tezkeremi ve askerlik terhis vesikamı kay - bettim. Yenilerini çıkaracağımdan es. kilerinin hükmü yoktur.

Ali oğlu Yahya 329 Erzurum

SATILIK APARTIMAN - KONAK

Ayda yüz liradan fazla varlı. datlı Beşiktaşta Yıldız caddesin. de Hasanpaşa deresinde dört dükkânı bulunan 30 ve 32 numara. rallı emlak Beşiktaş Sulh Mahke. mesi icrası tarafından satılmaktadır. Satış 26/12/941 ve saat 14 de o. lacaktır. Dosya No. su 941/18.

Umumî deposu: **Z. SAATMAN, Sultan hamam Camıbaşı han**

MUHASEBECİ ARANIYOR

Askerlikle iliği olmayıp inşaat işlerinde bulunanlar tercih edilecektir. Taliblerin yedlerinde ki bonservis suretlerini bir mektubla (R.G.) rümuzele 176 posta kutusu adresine göndermeleri.

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satılma Komisyonundan:

Merkezimizle Büyükdere merkezi ve Tuzla, Kavak tahaffuzhaneleri an. barlarına teslim edilmek şartile «157» ton Çamlı Tüvenan Maden kömürü «30» ton yerli sömük kömürü açık eksiltme ile satın alınacaktır.

- 1 — Tahmin bedeli Çamlı Tüvenan maden kömürü beher tonu 17 lira 94 kuruş ve sömük kömürünün beher tonu «28 liradan olmak üzere her ikisinin umum tutarı «3656» lira «58» kuruştur.
- 2 — Şartname merkezimiz levazımından parasız alınır.
- 3 — Eksiltme 6/K.sani/1942 Salı günü saat 14.30 da Galatada Kara Mustafapaşa sokağında mezkûr merkez satılma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Mezkûr kömüre aid teminatı muvakkate parası «274» lira «25» kuruştur.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 941 senesi Ticaret Odası vesikaları göster. meleri şarttır. «11155»

Hukuk Fakültesi Dekanlığından

Fakültemizde 15 lira aslı maaşlı bir memuriyet münhalidir. İstediklerin Birincikanunun 22 sine kadar Fakülte kalemine müracaatları «11179»

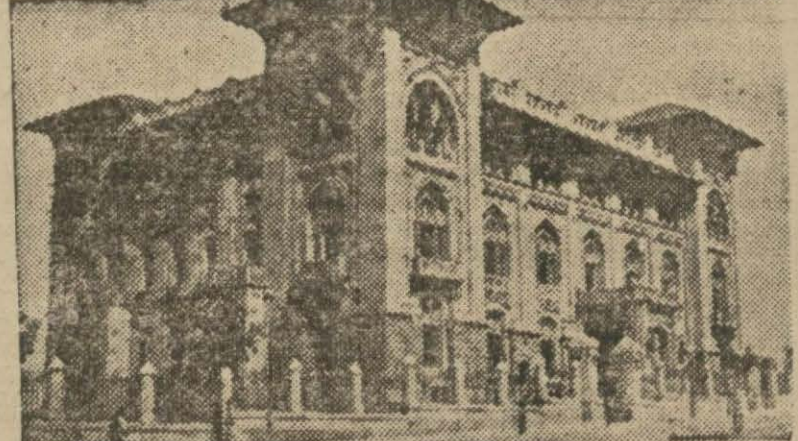
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

İzmir ve Hehari her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 LIRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumarah ve ihbarısız tasarruf hesablarında en az 50 lira bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıda ki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000
4	»	250	»	1,000
40	»	100	»	4,000
100	»	50	»	5,000
120	»	40	»	4,800
160	»	20	»	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı dğünyelerine ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birincikanun tarihlerinde çekilecektir.